

Nr 162.

Av herr **Nordborg**, om förlängning av den amorteringsfria tiden för lån ur rederilånefonden.

Jämlikt § 7 i kungl. kungörelsen den 18 maj 1928 angående allmänna villkor och bestämmelser för lån från fonden för rederinäringens understödjande (rederilånefonden) skall, sedan lån innehafts under två år från första lyftningsdagen, under de därpå följande 6 åren årligen återbetalas en sjättedel av det ursprungliga lånebeloppet, låntagaren dock obetaget att före lånetidens utgång på en gång inbetala ogulden del av lånet. Lånet skall sålunda under alla omständigheter vara slutamorterat inom 8 år från nämnda dag.

Vid 1922 års riksdag beslöts på förslag av Kungl. Maj:t en förlängning av amorteringstiden från 8 till 10 år, vilket emellertid endast skulle gälla för lån, som då redan beviljats. Den vid nämnda tillfälle medgivna förmånen torde icke längre hava någon praktisk betydelse.

Rederinäringen genomgår för närvarande en depressionstid, som till och med är starkare framträdande än den, som följde på världskriget. Till belysande av det svåra tidsläget för sjöfarten vill jag erinra därom, att enligt de av Sveriges Redareförening månatligen företagna undersökningarna angående upplagt tonnage vid årsskiftet i Sverige 113 fartyg över 300 bruttoton, utgörande tillsammans 252,109 d. w. tons voro upplagda. Ett större antal fartyg skulle hava legat överksamma, om icke redarna av olika orsaker ansett sig i det längsta böra hålla fartygen i trafik, även om rederiet åsamkats förlust, därvid även hänsyn till sjöfolket varit en bidragande orsak. Ur allmän synpunkt är det ju även av största vikt att söka motverka den redan nu omfattande arbetslösheten bland sjöfolket. Enbart i Göteborgs hamn gå nu omkring 2,000 sjömän utan sysselsättning och det säger sig självt, att varje upplagt fartyg ytterligare försvårar det bekymmersamma läge, som är rådande för arbetstagarna inom denna näringsgren, medan däremot läget förbättras för varje fartyg, som ånyo kan sättas i gång.

Ingen annan näring torde vara så belastad med pålagor och avgifter som sjöfarten, vartill kommer, att en omfattande lagstiftning, icke minst på det sociala området, under de senare decennierna medfört ökade utgifter för densamma.

Fraktsatserna, av vilka rederierna äro beroende för upprätthållande

av sin rörelse, hava däremot undergått en sådan försämring, att de i vissa fall till och med understiga de fraktsatser, som voro gällande före världskriget, då driftskostnaderna för sjöfarten voro väsentligt billigare än nu.

Under sådana förhållanden är det förklarligt, att många rederier för närvarande hava synnerliga svårigheter att amortera och förränta de skulder, som belasta deras rörelse. Varje lättnad för sjöfartsnäringen, som från statsmakternas sida kan beredas, ökar möjligheten för rederierna att upprätthålla sjöfarten, som genom trafiken mellan utländska hamnar tillför landet kapital utifrån som ingen annan näring och på så sätt positivt bidrager till skapandet av en för landet gynnsam handelsbalans. Det skulle med hänsyn härtill bereda rederierna en icke oväsentlig lättnad, därest lindring i ovan anförda villkor i avseende å amorteringstiden för lån ur rederilånefonden kunde medgivvas. En sådan lindring skulle bestå i en förlängning av den amorteringsfria tiden med två år efter ansökan av låntagaren hos vederbörande myndighet. Den totala amorteringstiden skulle således utökas från 8 till 10 år.

Det kan förtjäna framhållas, att man i ett flertal länder genom subventioner och allehanda lättnader söker stödja den inhemska sjöfarten i konkurrensen med främmande länder. Det måste därför anses vara synnerligen rimligt, att de svenska statsmakterna bevilja vår sjöfart ifrågasvarande lättnad.

Kommerskollegium har också i sin skrivelse till Kungl. Maj:t ansett en dylik åtgärd utan tvivel vara av behovet påkallad.

Under återopande av vad sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen, med beaktande av de stora svårigheter, under vilka sjöfarten för närvarande arbetar, måtte be-myndiga Kungl. Maj:t att efter ansökan av låntagaren hos vederbörande myndighet förlänga den amorteringsfria tiden för lån ur rederilånefonden med två år, så att den totala amorteringstiden utökas från 8 till 10 år.

Stockholm den 22 januari 1932.

O. A. Nordborg.